

УДК 338.48:330.341(07)

Бакало Н.В.

канд. екон. наук, доцент, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», м. Полтава

ІННОВАЦІЙНІ ТРЕНДИ У СВІТОВОМУ ТУРИЗМІ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ

Сучасні туристи демонструють зростаючу вибагливість як до матеріальних благ, так і до власних емоційних вражень та індивідуальних потреб. Інвестуючи у подорожі відносно невеликі кошти, вони очікують максимальної віддачі у вигляді високого рівня сервісу та яскравих вражень, тобто більш раціонально підходять до планування своїх витрат. Туристи стають обізнаними у можливостях відпочинку й прагнуть отримати за ту ж вартість кращу якість обслуговування, комфортні умови та більш насичену програму дозвілля.

Процес упровадження інновацій у сфері туризму визначається низкою чинників, серед яких – економічний стан держави, соціальне становище населення, особливості національного законодавства, а також міждержавні та міжнародні домовленості. Відтак, у кожній країні мотиви та передумови виникнення інновацій у туристичній діяльності мають свої специфічні відмінності [2].

У глобальному масштабі спостерігаються суттєві зміни у структурі туристичного попиту. Сучасні досвідчені мандрівники дедалі частіше відмовляються від традиційних форматів відпочинку на кшталт «пляж влітку» чи «лижний курорт взимку». Сезонність поступово втрачає жорсткі рамки з кількох причин. Одним із ключових чинників стала трансформація

посткризової свідомості: люди дедалі більше усвідомлюють цінність життя «тут і тепер», надаючи пріоритет не лише професійним обов'язкам, а й сімейним стосункам, саморозвитку, здоров'ю та фізичній активності. Наприклад, підприємці та управлінці середньої й вищої ланки все охочіше подорожують у діловий сезон – зокрема восени. Водночас вплив мають і кліматичні зміни: надмірну літню спеку дедалі частіше воліють перечекати вдома, тоді як зимові холоди – провести у теплих країнах. Так, цієї зими особливою популярністю серед українських туристів користувалася Шрі-Ланка, де майже половину туристичного потоку становили відвідувачі з Європи.

Сучасні інноваційні тренди тісно пов'язані з такими технологіями, як мобільні сервіси, штучний інтелект, хмарні рішення та системи самоуправління [1]. Одним із найактуальніших напрямів є створення універсального «супер додатку» для подорожей, який забезпечує комплексне планування, бронювання та отримання супутніх послуг. Подібні рішення вже реалізовані в країнах Азійсько-Тихоокеанського регіону, де інтегровані платформи електронної комерції й месенджери на кшталт WeChat, Alipay, Meituan у Китаї, Line у Японії та PayTM в Індії виконують багатофункціональну роль. Вони дозволяють користувачам не лише спілкуватися, а й купувати квитки, оплачувати проживання в готелях, замовляти їжу чи здійснювати онлайн-покупки.

Після пандемії COVID-19 особливої актуальності набули інновації, спрямовані на екологічну та соціальну відповідальність у туризмі. Світові компанії впроваджують принципи sustainable tourism, орієнтовані на збереження природних ресурсів, мінімізацію викидів вуглецю, розвиток локальних громад. Трендом стало використання зелених технологій у готельному господарстві – енергоефективних систем, утилізації відходів, повторного використання води тощо.

Інноваційні тренди у світовому туризмі визначають нові орієнтири для розвитку туристичної індустрії України. Цифрові технології, екологічна свідомість і персоналізація досвіду стають ключовими факторами

конкурентоспроможності. Для успішної адаптації світових практик Україні необхідно активізувати інвестиції, міжгалузеву співпрацю та освітні ініціативи у сфері інноваційного туризму.

Список використаних джерел:

1. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: колективна монографія. Видання дев'яте / за наук. ред. проф. Матвійчук Л.Ю., проф. Барського Ю.М., доц. Лепкого М.І. Луцьк: ВІП Луцького НТУ, 2023. 38 с.
2. Bakalo N. V. Prospects of innovative development of the tourist sphere. *Сучасні інноваційно-інвестиційні механізми розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції* : матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. інтер.-конф., 03 лист. 2022 р. С. 34–36.